

Etelä-Savo
SAIMAAN
MAAKUNTA

Etelä-Savon osaamisstrategia 2018-2021

Megatrendit – muutos pelikentässä

- Globaalit toimintaympäristön muutokset ulottuvat myös Etelä-Savoon. Digitalisaation, teknologian kehityksen ja talouden globalisaation myötä muutoksia tapahtuu kokonaisilla toimialoilla, ammattirakenteissa, yksittäisten tehtävien sisällöissä sekä osaamisvaatimuksissa. Automaatio vähentää työvoiman tarvetta robottien ja koneiden hoitaessa monet työt nopeammin ja tehokkaammin kun automaatiolta säästyvissä tehtävissä tulee korostumaan erityisesti luovuus ja moniosaaminen.
- Väestön ikääntyminen ja työikäisen väestön suhteellisen osuuden pienentyminen heikentää julkisen talouden kestävyyttä, joten työikäinen väestö täytyy pitää mahdollisimman pitkään ja kattavasti mukana työelämässä. Samaan aikaan tapahtuva teknologian yhä nopeutuva kehitys, automatisaatio ja digitalisaatio vaativat työikäisen väestön osaamisen jatkuvaa uudistamista, jotta näiden osaaminen vastaa muuttunutta toimintaympäristöä.
- Digitaalisten teknologioiden yleistymisen poistaa aikaan, tilaan, tiedonsaantiin ja osallistumiseen liittyviä rajoituksia, mahdollistaen toisaalta uudenlaisten opetusmenetelmien käyttämisen opetuksessa mutta asettaen sille samalla myös uusia vaatimuksia.

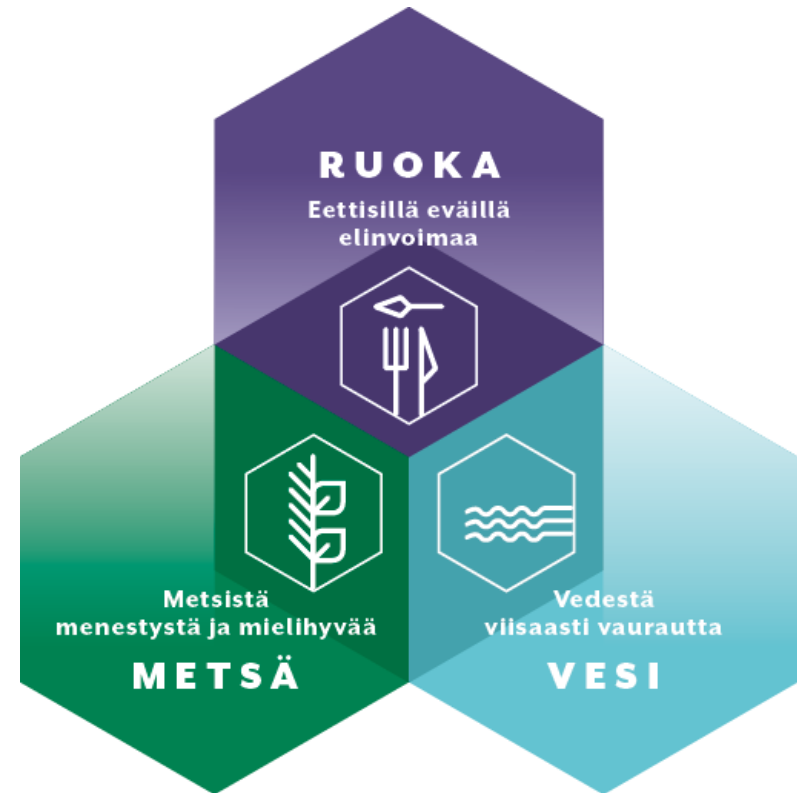
esavo.fi

- Koulutuksen järjestäjät ovat osa sitä avainpelaajien joukkoa, jotka voivat vaikuttaa siihen miten yhteiskunta sopeutuu käynnissä olevaan toimintaympäristön muutokseen. Osaamisen uudistaminen sekä uuden osaamiseen ja uusien teknologioiden tuominen yhteiskunnan käyttöön edellyttää aktiivisia toimia, uusia menetelmiä ja laajaa yhteistyötä onnistuakseen.
- Tämä strategia on Etelä-Savon maakunnan koulutustoimijoiden yhteinen tahdonilmaus siitä, miten vastaamme näihin toimintaympäristön muutoksiin.

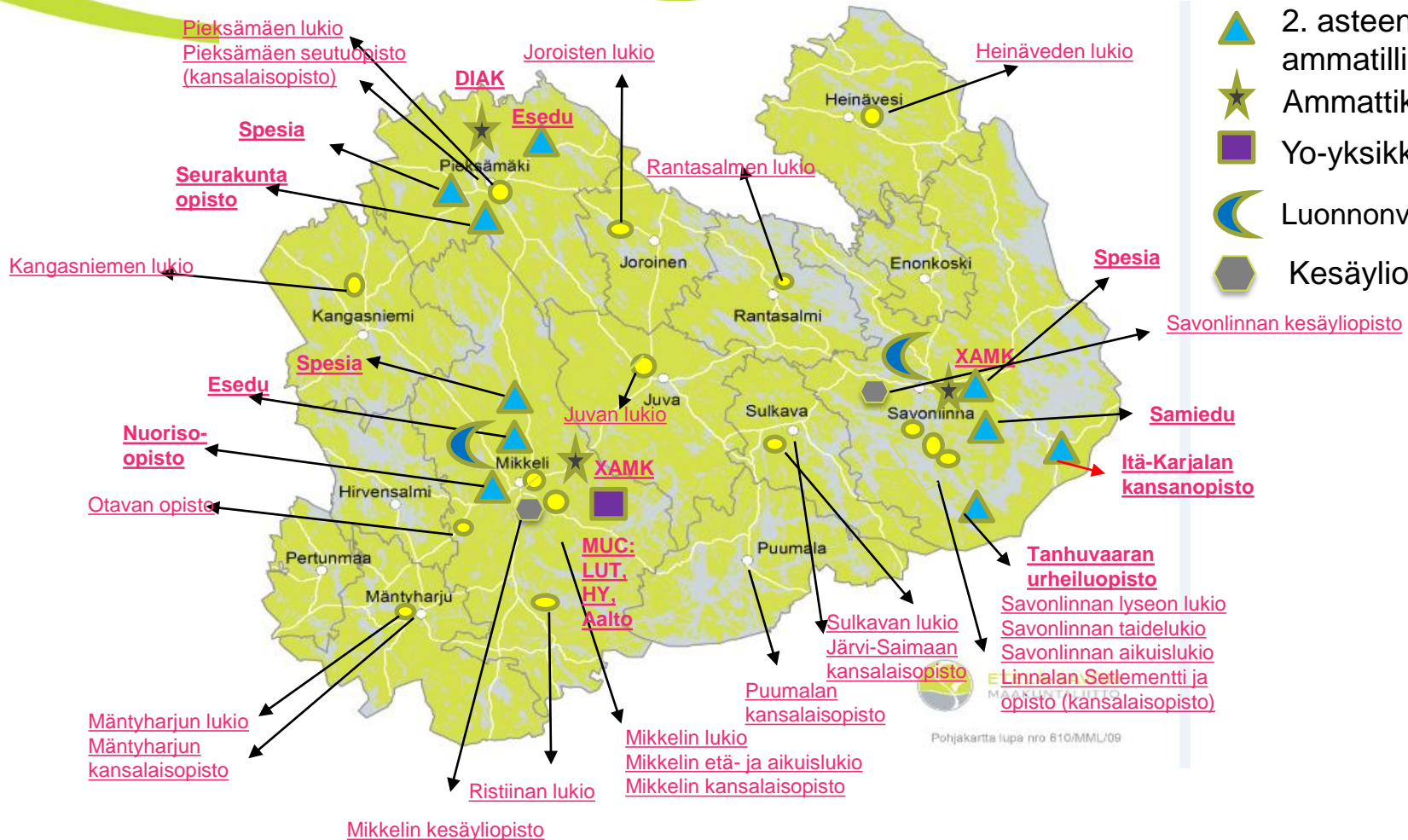
Maakuntastrategia – pelin perusta

- Vesi, Metsä, Ruoka – ovat elementit, joihin perustuvaan yritystoimintaan ja osaamiseen aluetalouden kasvupotentiaali nojaa tulevaisuudessa Etelä-Savossa. Nämä ovat Etelä-Savon maakuntastrategiassa linjatut kehittämiskärjet.
- Maakunnassa on kaikkiin kärkiin liittyvää vahvaa raaka-ainetuotantoa sekä korkeamman jalostusasteen yritys-, tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Kaikissa kolmessa kärjessä digitaalisuus ja digitaaliset sovellukset ovat keskeinen kasvun ja kehittymisen edellytys.

- Lukio
- 2. asteen ammatillinen
- Ammattikorkea
- Yo-yksikkö
- Luonnonvarakeskus
- Kesäyliopisto

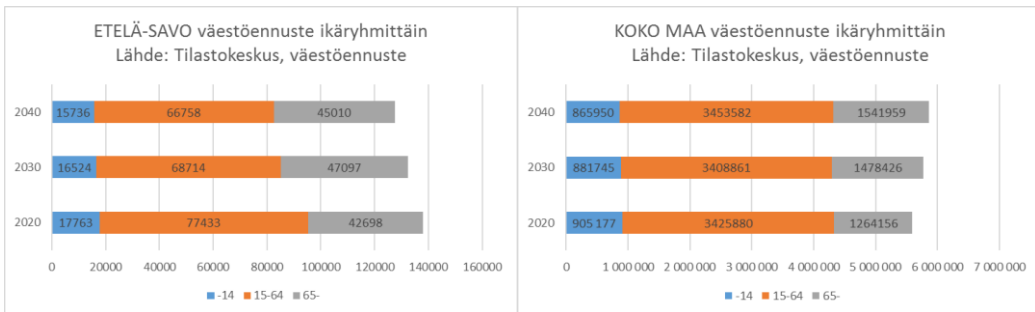
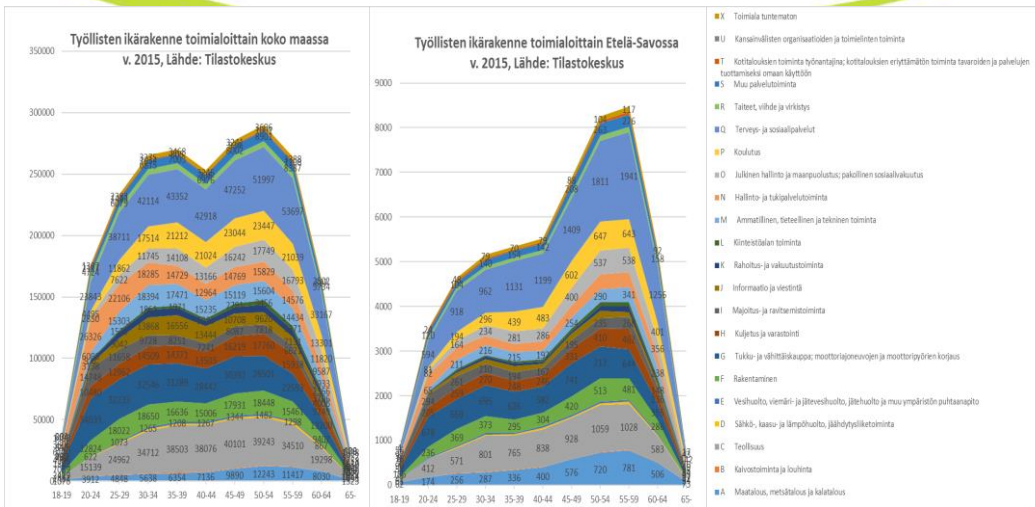
Etelä-Savo – kenttä, jolla pelaamme

- Osaamisen, työllisyyden ja koulutuksen saralla Etelä-Savo kohtaa samoja haasteita kuin muukin Suomi.
- Strategian laatimishetkellä eletään kasvukautta ja useilla eri toimialojen työnantajilla on käsissä työvoimapula kun osaavaa työvoimaa ei ole saatavilla mm. teollisuuteen ja sosiaali- ja terveysalalle.
- Työvoimapulasta kärsivien toimialojen houkuttelevuuden lisääminen kouluttautumisvaihtoehtona vaatii koulutuksenjärjestäjien ja työelämäkumppaneiden välistä yhteistyötä.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallien tulisi ohjata sellaisen koulutuksen järjestämiseen jolle on yhteiskunnassa tarve.

Etelä-Savo – kenttä, jolla pelaamme

Nuorisoikäluokka pienenee Suomessa, niin myös Etelä-Savossa. Etelä-Savossa oman lisähaasteen tuo työllisten ikärakenteen painottuminen useilla toimialoilla yli 50-vuotiaisiin, minkä vuoksi eläköitymisten synnyttämä työvoimatarve elinkeinoelämässä tulee olemaan suuri.

Ikärakenteen muutos lisää tarvetta pitää osatyökykyiset mukana työelämässä. Koulutuksen avulla voidaan myös edistää osatyökykyisten kuntoutusta ja osallisuutta.

Ikääntyvän väestön tarpeista huolehtiminen vaatii erityisosaamista. Tämä erityisosaaminen voi tulevaisuudessa olla Etelä-Savon vientituote.

Myös elinkeinot ovat murroksessa. Uudet teknologiat ja työskentelytavat muuttavat elinkeinoelämän osaamistarpeita ja koulutuksen järjestäjien on pystyttävä ennakoimaan ei vain sitä mille toimialoille seuraavien vuosien aikana tarvitaan työntekijöitä, vaan myös millaista osaamista nämä työntekijät tarvitsevat. Työura voi koostua myös useista erilaisista tehtävistä, joille on eri osaamistarpeet. Tämä korostaa moniosaajien tarvetta työelämässä.

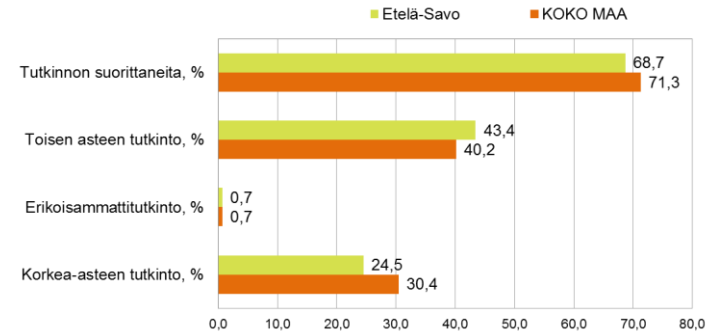

Etelä-Savo
SAIMAAN
MAAKUNTA

Etelä-Savo – kenttä, jolla pelaamme

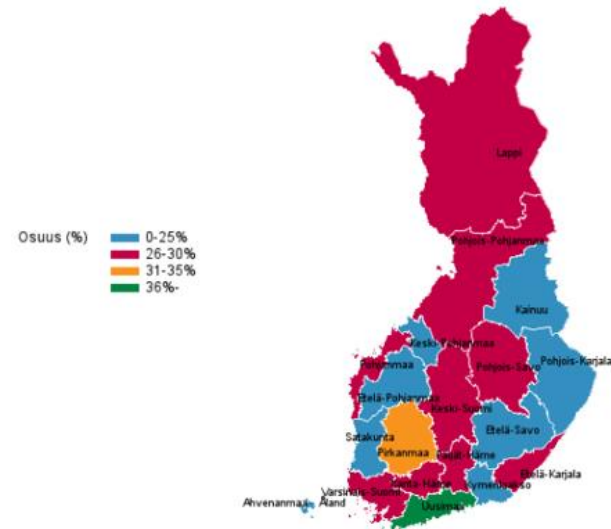
- Koulutuksen järjestäjien onkin pystyttävä tiiviissä yhteistyössä pitämään huolta siitä, että ei ainoastaan ensimmäistä tutkintoa opiskeleva nuorisokäluokka vaan myös aikuisväestö pystyy tehokkaasti uudelleen kouluttautumaan tai täydentämään osaamistaan, tukien näin jatkuvan oppimisen periaatetta. Etelä-Savossa tähän tarpeeseen on jo herätty. Esimerkiksi aikuisväestön osuus ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut merkittävästi.
- Tämän tavoitteen toteuttamiseksi on yhteistyössä panostettava myös osaamistason nostoon ja koulutusmyönteisyyden lisäämiseen. Maakunnan tulee panostaa jatkuvan oppimisen kehittämiseen, niin toisella kuin korkea-asteella.
- Keskinäisen yhteistyön lisäksi koulutuskentän toimijoiden tulee tehdä tiivistä yhteistyötä myös elinkeinoelämän kanssa työelämä-, osaamis- ja koulutustarpeiden ennakoinniseksi niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä ja vastatakseen välittömiin osaamistarpeisiin.

esavo.fi

Väestön koulutusaste Etelä-Savossa ja koko maassa 2016 (15 vuotta täyttäneet)

Korkea-asteen tutkinnon suorittanut väestö maakunnittain 2016, prosenttia

Yhteiset tavoitteemme

Yhteiskunnan tarpeisiin
on osaavaa työvoimaa

Kaikki pysyvät
yhteiskunnassa mukana
- teemme osamme
osallisuuden
lisäämiseksi

Näihin tarpeisiin ja
haasteisiin
vastataksemme olemme
asettaneet itsellemme
yhteiset tavoitteet

Osaamistaso ja
koulutusmyönteisyys
nousee maakunnassa

Tarjoamme
houkuttelevaa
koulutusta –
houkuttelevassa
maakunnassa

Oppijoiden siirtyminen
koulutusasteiden sekä
oppilaitoksen ja
työelämän välillä on
sujuvaa

Maakuntamme
vientituotteisiin kuuluu
korkeatasoinen
osaaminen

Yhteiset toimenpiteemme

Ja näille tavoitteille yhteiset toimenpiteet

Yhteiskunnan
tarpeisiin on osaavaa
työvoimaa

- Monialaisen osaamisen tukeminen/lisääminen.
- Työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi.
- Tehdään yhteistyötä opetuksessa, oppimisympäristöissä, koulutusviennissä ja osallisuuden lisäämisessä, myös elinkeinoelämän kanssa.

Osaamistaso ja
koulutusmyönteisyys
nousee
maakunnassa

- Säännöllisesti kokoontuva koulustoitimijoiden foorumi.
- Sujuvat ja yksilölliset opintopolut koulutusasteiden välillä. Lisätään yhteistyötä tarjoamalla yksilöllisiä osaamissisältöjä usealta koulutusasteelta.
- Yhteisten toimenpiteiden ja kehittämisen lisääminen yritysten kanssa.
- Välitetään uutta tutkimustietoa, teknologiaa ja osaamista.
- Kansainvälistymisvalmiuksien edistäminen niin nuorille kuin

Oppijoiden
siirtyminen
koulutusasteiden
sekä oppilaitoksen ja
työelämän välillä on
sujuvaa

esavo.fi

- yrityksille.
- Nuorten työelämätaitojen kehittäminen.
- Maahanmuuttajien kotouttaminen laajasti yhteiskuntaan.
- Edistetään jatkuvan oppimisen periaatteita.
- Koulutusmahdollisuuksista viestintä niin perusasteelle kuin työelämässä jo oleville.
- Vetovoimayhteistyö kaupunkien/kuntien ja elinkeinoelämän kanssa.
- Edunvalvonta opetus- ja kulttuuriministeriön ja muiden ministeriöiden suuntaan.
- Käynnistetään yhteisiä kokeiluja esim. digitaalisuuden, uusien opetusmenetelmien sekä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen parissa.
- Tarjotaan selkeitä, joustavia ja sujuvia osaamispalveluja.

Kaikki pysyvät
yhteiskunnassa
mukana - teemme
osamme
osallisuuden
lisäämiseksi

Tarjoamme
houkuttelevaa
koulutusta –
houkuttelevassa
maakunnassa

Maakuntamme
vientituotteisiin
kuuluu
korkeatasoinen
osaaminen

Yhteiset mittarimme

Joita seuraamme mm.
alla olevilla mittareilla

Yhteiskunnan
tarpeisiin on osaavaa
työvoimaa

Osaamistaso ja
koulutusmyönteisyys
nousee
maakunnassa

Oppijoiden
siirtyminen
koulutusasteiden
sekä oppilaitoksen ja
työelämän välillä on
sujuvaa

- Ensisijaiset hakijat
- Koulutuksen aloittaneet
- Brutto- ja netto-opiskelijamäärät*
- Maakunnan ulkopuolelta tulevat opiskelijat
- Täydennyskoulutukseen osallistuneiden määrä
 - Opintosuoritteet
- Jatko-opintoihin siirtyneet valmistumisen jälkeen
 - Työllistyneet valmistumisen jälkeen
 - Yritysyhteistyökumppanit oppilaitoksissa
 - TKI-volyymi
 - Koulutusvienti euroina
 - Maakunnan koulutustaso
- Alueen elinvoimamittarit (mm. työvoima ja yritykset)
 - PK-barometrien tulokset
 - Tilastot rekrytointiongelmista
 - ELO-strategian mittarit

Kaikki pysyvät
yhteiskunnassa
mukana - teemme
osamme
osallisuuden
lisäämiseksi

Tarjoamme
houkuttelevaa
koulutusta –
houkuttelevassa
maakunnassa

Maakuntamme
vientituotteisiin
kuuluu
korkeatasoinen
osaaminen

- Esityksessä olleisiin tilastoihin ja kaavioihin pääsee tutustumaan myös alla olevista linkeistä:
- <http://www.esavo.fi/tilastot>
- [Väestö-, koulutus- ja työllisyystietoja Etelä-Savosta \(PowerPoint -muodossa\)](#)
- Etelä-Savon maakuntastrategiaan voi tutustua maakuntaliiton nettisivuilla osoitteessa: <https://www.esavo.fi/fi/page/91>
- Etelä-Savon ELO-strategian tavoitteisiin ja mittareihin voi tutustua sivulla: <https://peda.net/hankkeet/eejn/eojnt22e>